

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag /
Noerthe-Trööndelagen fylhkenålma

NORTURA SA AVD STEINKJER
Hamnegata 28
7714 Steinkjer

Steinkjer, 11.09.2017

Deres ref.: Torben Pedersen

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2017/3792

Saksbehandler:
Ida Frøya Svendsen

Revisjonsrapport: Revisjon ved Nortura SA Steinkjer Kontrollnummer: 2017.006.R.FMNT

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Torben Pedersen

Fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Ida Frøya Svendsen
Elise Hermo Rusti

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjon ved Nortura SA Steinkjer (heretter Nortura) den 04.09.2017-05.09.2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag avdekket 7 avvik og ga ingen anmerkning(er) under revisjonen.

Avvik:

- Virksomheten har overutslipp av organisk avfall
- Virksomhetens risikovurdering har mangler
- Det har ikke blitt rapportert avvik på hendelser som har ført eller kan føre til fare for forurensning
- Dokumenterte rutiner mangler i virksomhetens internkontroll, samsvarer ikke med hverandre eller er ikke oppdaterte i henhold til dagens praksis
- Virksomheten har ikke dokumentert måleprogram
- Utslippstillatelsen er ikke tilfredsstillende implementert i virksomhetens internkontroll
- Virksomhetens miljømål er lite aktiv i bruk, og ikke konkrete og anleggsspesifikke

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under revisjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

11.09.2017	Ida Frøya Svendsen	Anne Sundet Tangen
Dato	Kontrollør	Ass. miljøverndirektør
	Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerthe-Trööndelagen fylhkenålma	

Kopi av rapporten med vedlegg sendes til:

- Steinkjer kommune
- Nortura SA
- Torben Holm Pedersen
- Torstein Vistven

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NORTURA SA AVD STEINKJER	
Organisasjonsnr.: 973174819	Eies av: 938752648
Bransjenr. (NACE-kode): 10.110 - Bearbeiding og konservering av kjøtt	

Kontrollert enhet

Navn: Nortura SA Steinkjer	Anleggsnr.: 1702.0039.01
Kommune: Steinkjer	Fylke: Nord-Trøndelag
Anleggsaktivitet: Næringsmiddelindustri, unntatt	
Tillatelse gitt: 22. november 2006	Sist endret:

2. Bakgrunn for revisjonen

Revisjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Revisjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tema

- Internkontroll
- Avfall
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Nortura plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Nortura innen **14. januar 2018** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmntpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag v/Ida Frøya Svendsen.

4. Varsel om gebyr

Fylkesmannen er pålagt å ta gebyr for revisjoner på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av revisjonen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 4 for flerdagstilsyn. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 64 900,- i gebyr for revisjonen. Gebyrsats 4 tilsvarer en ressursbruk på tre ukeverk.

Hjemmel for et vedtak om sats for revisjoner er forurensningsforskriften § 39-8. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (jf. offentleglova). Rapporten vil også være tilgjengelig på www.norskeutslipp.no.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Virksomheten har overutslipp av organisk avfall

Avvik fra:

Utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.2 og 3.1

Kommentarer:

I henhold til utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.2 har virksomheten en plikt til å overholde grenseverdiene innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

Virksomhetens utslippstillatelse er basert på en driftstid på 16 timer per dag i 240 dager/år med et utslipp av inntil 212 tonn biokjemisk oksygenforbruk (BOF₇) per år før rensing i kommunens renseanlegg. Med 240 produksjonsdøgn tilsvarer dette et utslipp på 882 kg BOF₇ per døgn. Kravet er fastsatt i utslippstillatelsen vilkår 3.1.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Ut fra virksomhetens egenkontrollrapport (innrapportert til myndighetene via Altinn) har årsutslippet av BOF₇ (tonn/år) oversteget grenseverdien siden 2010, med unntak av året 2013 (se Tabell).
- De innrapporterte egenkontrollrapportene viser også at døgnutslipp av BOF₇ (kg/døgn) har oversteget grenseverdien de tre siste år (se Tabell 1).

- Ledelse og ansatte er kjent med situasjonen. Det blir tatt målinger oftere og flere tiltak har blitt utprøvd, men foreløpig har ikke dette medført tilfredsstillende reduksjon.

Tabell 1 Utslipp av organisk stoff (målt som biokjemisk oksygenforbruk) i avløpsvann i årene 2007-2016 (Kilde: Årsrapportering i Altinn)

År	Årsutslipp BOF ₇ (tonn/år)	Døgnutslipp BOF ₇ (kg/døgn)
2007		215
2008	200	
2009		
2010	392	1571
2011	255	981
2012	306	840
2013	133	392
2014	273	1092
2015	270	920
2016	292	920

Avvik 2

Virksomhetens risikovurdering har mangler

Avvik fra:

Utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5 og 10.1

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6 og tredje ledd

Forurensningsforskriften § 18-4

Kommentarer:

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette (internkontrollforskriften), jf. utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5. I vilkår 10.1 plikter bedriften å gjennomføre en miljørisikovurdering av virksomheten. Det står at «potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.»

I internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6 står det at «virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.» Dette skal dokumenteres skriftlig.

Internkontrollen skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse, jf. internkontrollforskriften § 5 tredje ledd.

For tanker over 10 m³ med flytende petroleumsprodukter eller annet farlig avfall, samt tanker over 2 m³ med farlige kjemikalier gjelder forurensningsforskriften kapittel 18 om

tanklagring. I § 18-4 stilles det krav til at tanken(e) med dets rørsystem skal miljørisikovurderes.

Ikke alle potensielle kilder som kan medføre fare for forurensning til ytre miljø er vurdert i virksomhetens dokumenterte risikovurdering.

Avviket bygger på følgende observasjoner og dokumentasjon beskrevet i internkontrollen og intervju:

- Dokumentet «Skjema 2B Risikovurdering av større uønskede hendelser» inneholder en vurdering av miljørisikoen på enkelte hendelser, som ukontrollert utslipp til avløp, kjemikalieutslipp, gassutslipp/eksplosjon/ lekkasje. Det fremgår ikke når denne ble utarbeidet eller sist oppdatert og godkjent. Dokumentet inneholder heller ingen definisjon av risiko/risikoverdien (som L4, M2 og så videre).
- Under intervjuprosessen ble det fremvist en risikovurdering fra 2005, men nevnt at anleggets helhetlige risikovurdering skal oppdateres innen årsskiftet. Hver enkelt avdeling har fått ansvaret for sitt område. Det ble ikke vist til noen nedskrevne vurderinger av konkrete hendelser/aktiviteter i dette dokumentet som kan medføre fare for forurensning til ytre miljø.
- Ansatte var i liten grad kjent med den skriftlige risikovurderingen.
- Det forelå ingen nedskrevne beskrivelser av akseptkriterier. Hva som anses som akseptabel risiko for ytre miljø var ukjent for ansatte.
- Det ble ikke fremvist handlingsplan med oppfølging av tiltak etter risikovurderinger med frister.
- Under intervjuprosessen og befaringen ble det beskrevet og observert aktiviteter som ikke gjenfinnes i virksomhetens risikovurdering. Dette var:
  - Støy til omgivelsene, jf. krav i utslippstillatelse om overholdelse av grenseverdier
  - Oljetank med tilhørende rørsystem
  - Utslipp til kommunalt avløpsnett/renseanlegg
  - Utslipp til eget renseanlegg
  - Feil ved eget renseanlegg
  - Overløp
  - Lagring av avfall og farlig avfall
  - Lagring av kjemikalier
  - Truckkjøring/påkjørsler som kan føre til skade på beholder av farlige stoffer/avfall

Bilde 1 og 2 Lagring av vaskemidler/kjemikalier på lagerrom med sluk.
(Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 04.09.2017)

Bilde 3 Tank for lagring av fyringsolje.
Bilde 4 Lagring av spillolje på område med sluk og truck/pallekjøring.
(Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 04.09.2017)

Avvik 3

Det har ikke blitt rapportert avvik på hendelser som har ført eller kan føre til fare for forurensning

Avvik fra:

Utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5
Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Kommentarer:

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette (internkontrollforskriften), jf. utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5. I internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 står det at «virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Avviket bygger på følgende observasjoner og dokumentasjon beskrevet i internkontrollen og intervju:

- I henhold til virksomhetens dokument «TEK P04 Utslippskontroll» står det at «dersom det er utslipp/hendelser som kan påvirke det ytre miljø, skal det registreres i skjemaet TEK P04 R01 Avvik utslipp. Ved grove eller gjentakende avvik skal det registreres i Forbedringsbasen». Under intervjuprosessen erkjente flere at overutslipp av organisk stoff (målt som BOF₇) ikke har blitt avviksregistrert.
- Det ble vist til, men ikke fremlagt prosedyre for avviksregistrering. En slik nedskrevet prosedyre var ikke kjent blant ansatte.
- Definisjonen av avvik var uklar. Det foreligger ingen skriftlig, tydelig definisjon av avvik som omhandler ytre miljø.
- Ledelsen har, de siste fire år, ikke mottatt avviksmeldinger som berører det ytre miljø.
- Resultatet eller omfanget av avvik blir i liten grad gjennomgått med ansatte.
- Under intervjuprosessen og befaringen ble det beskrevet hendelser og observasjoner som kunne vært registrert som avvik. Dette var:
  - Overutslipp av organisk stoff
  - Krav i utslippstillatelse som ikke har blitt overholdt, som årlige beredskapsøvinger på akutt forurensning og antall målinger i avløpsvann per år (det ble kun tatt tre målinger i 2016).
  - Utslipp av blod til sluk.
  - Tilførsel av betydelige mengder spon som følge av spyling av biler.
  - Olje- og kjemikaliesøl som leder til sluk.
  - Vannmåler ute av drift.
  - Havarert prøvetaker, som førte til at det ble gjennomført kun tre målinger i 2016.
  - Havari på pumper i renseanlegg.

Bilde 5 og 6 Spyling av biler.

(Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 04.09.2017)

Avvik 4

Dokumenterte rutiner mangler i virksomhetens internkontroll, samsvarer ikke med hverandre eller er ikke oppdaterte i henhold til dagens praksis

Avvik fra:

Utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 og tredje ledd

Kommentarer:

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette (internkontrollforskriften), jf. utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5. I internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 står det at «virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Internkontrollen skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Dokumentasjon som følger av krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel instruksjoner, tillatelser, kompetansebevis, sertifikater og lignende skal inngå, jf. internkontrollforskriften § 5 tredje ledd.

Avviket bygger på følgende observasjoner og dokumentasjon beskrevet i internkontrollen og intervju:

- Virksomheten har fremlagt to dokumenter som beskriver rutiner for uttak av vannprøver i avløp, henholdsvis «Prosedyre for uttak av vannprøver» (1) og «TEK P04 Utslippskontroll» (2). Intervjuprosessen avdekket at det er sistnevnte som er i tråd med dagens praksis. Dokumentene samsvarer ikke på følgende:
  - Hvilke dager tredøgns samleprøve skal tas (onsdag-fredag (1) eller mandag-torsdag (2)).
  - Sending av prøver til laboratorium (tirsdag (1) eller torsdag (2))
- Dokumentet «Driftsinstruks Renseanlegg» med tilhørende «Arbeidsbeskrivelse» er ikke oppdatert i henhold til dagens praksis. Intervjuprosessen avdekket følgende avvik:
  - Hovedkum spyles én gang daglig, men tømmes og spyles ikke to ganger daglig slik som beskrevet.
  - Smøring av fettnipler i roterende sil skjer ukentlig, ikke månedlig.
  - Prøvetaker for vannanalyser rengjøres før hvert prøveuttak, ikke månedlig.
  - Utjevningstank blir tømt årlig (ved hjelp av kommunen), ikke to ganger i året slik som beskrevet.
- Dokumentet «P03 Håndtering av alle avfallstyper» mangler vesentlige beskrivelser for etterlevelse av krav for håndtering av farlig avfall, som blant annet:
  - Årlig levering dersom totalmengden er 1 kg eller mer.
  - Merking.
  - Barriere for å hindre lekkasje til sluk/renseanlegg.
- Påslippavtalen med Steinkjer kommune (20.10.2005) er ikke oppdatert på blant annet følgende:
  - Bedriften har alt ansvar for drift av eget mekanisk forrenseanlegg med utjevningssystem for avløpsvann, jf. vilkår 1.2. I henhold til beskrivelsene i intervjuene og befaringen har ikke bedriften utjevningssystem.
  - Bedriften skal etablere interne tiltak for å utjevne avløpet over et normaldøgn, slik at en får jevn tilstrømning av avløpsvann til kommunalt nett, jf. vilkår 2.1b). Det ble under intervjuprosessen opplyst at virksomheten har satsvis tilstrømning.
- De dokumenterte rutinene var i liten grad i bruk blant ansatte.
- Virksomhetens internkontroll mangler dokumenterte rutiner for nevneverdige aktiviteter som kan påvirke ytre miljø. Eksempler på dette er:
  - Prosedyre for håndtering og lagring av kjemikalier
  - Rutiner for rengjøring i renseanlegg.
  - Skriftlige rutiner for å oppnå representative prøver, samt lav usikkerhet i målingene.
  - Prosedyre for beregning av utslipp

Avvik 5

Virksomheten har ikke dokumentert måleprogram

Avvik fra:

Utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 11.1

Kommentarer:

I utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 11.1 er det et krav om at virksomheten skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Analyser av de pålagte parameterne må innarbeides i virksomhetens måleprogram som skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive måle- og prøvetakingsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes. Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig. Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret.

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Det ble ikke referert til eller fremlagt dokumentert måleprogram.
- Det var i liten grad kjennskap til hva som kreves i et måleprogram.

Avvik 6

Utslippstillatelsen er ikke tilfredsstillende implementert i virksomhetens internkontroll

Avvik fra:

Utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 1 og 2 og tredje ledd

Kommentarer:

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette (internkontrollforskriften), jf. utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5. I henhold til internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 1 skal virksomheten sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø og sikkerhets- (HMS-) lovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten. I henhold til samme paragraf nr. 2 skal virksomheten sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter i det systematiske HMS-arbeidet, herunder informasjon om endringer.

Internkontrollen skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Dokumentasjon som følger av krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel instruksjoner, tillatelser, kompetansebevis, sertifikater og lignende skal inngå, jf. internkontrollforskriften § 5 tredje ledd.

Avviket bygger på følgende observasjoner og dokumentasjon beskrevet i internkontrollen og intervju:

- Kravene i utslippstillatelsen, foruten grenseverdien for utslipp av BOF₇, er lite kjent for ledelsen og ansatte.
- Det var utydelig hvorvidt tillatelsen var tilgjengelig for ansatte.
- Utslippstillatelsen er ikke gjennomgått med ansatte.
- Vilkår/krav i utslippstillatelsene blir ikke innlemmet i driftsdokumentene, for eksempel:
  - Grenseverdier for utslipp til vann, jf. vilkår 3.1
  - Grenseverdier for utendørs støy, jf. vilkår 7
  - Årlige beredskapsøvinger på akutt forurensning, jf. vilkår 10.3

Avvik 7

Virksomhetens miljømål er lite aktiv i bruk, og ikke konkrete og anleggsspesifikke

Avvik fra:

Utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 4 og tredje ledd

Kommentarer:

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette (internkontrollforskriften), jf. utslippstillatelsen av 22.11.2006 vilkår 2.5. I internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 4 står det at «virksomheten skal fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet.» Dette skal dokumenteres skriftlig.

Virksomhetens mål skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig og på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse, jf. internkontrollforskriften § 5 tredje ledd.

Virksomheten har presentert Norturas overordnede miljø- og klimapolicy. Denne inneholder tallfestede mål om fossile utslipp, samt generelle mål om å redusere klimagassutslipp fra primærproduksjon, redusere svinn og bruke hele dyret. Det fremgår videre at alle ansatte skal ha opplæring og informasjon om hvilke policy, målsettinger og rutiner som gjelder for miljø og klima.

Avviket bygger på følgende observasjoner og dokumentasjon beskrevet i internkontrollen og intervju:

- Under intervjuprosessen fremkom at flere har kjennskap til grenseverdiene for BOF₇, og at et mål må være å komme seg under dette. Dette målet er ikke nedskrevet og implementert i virksomhetens dokumenterte miljømål. Det fremgikk ikke når dette målet skal nås.
- Det er ikke nedskrevet konkrete mål for andre faktorer som påvirker det ytre miljø, for eksempel de øvrige utslippsparementene som bedriften måler, avfallsmengder og avløpsmengder.
- De nedskrevne miljømålene var lite kjent blant ansatte.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under revisjonen.

8. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte: 21.08.2017
- Åpningsmøte: 04.09.2017
- Intervju: 04.-05.09.2017
- Verifisering (befaring) på anlegget: 04.09.2017
- Sluttmøte: 07.09.2017

Tabell 2 gir en oversikt over funksjonene til deltakerne i revisjonen.

Tabell 2 Deltakerliste under revisjonen ved Nortura.

Tittel/funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Revisjonsleder	X	X	X	X
Revisor	X	X	X	X
Stedfortreder fabrikk sjef	X			
Vikarierende kvalitetsleder	X	X		X
Vedlikeholdsleder	X	X	X	X
Fabrikk sjef		X	X	X
Teknisk operatør			X	X
Servicearbeider			X	X
Drifter plussprodukt			X	

Fylkesmannens revisjonsgruppe bestod av:

- Ida Frøya Svendsen, revisjonsleder
- Elise Hermo Rusti, revisor

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen («Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for GILDE Bøndernes Salgslag Steinkjer»), vedtatt 22.11.2006

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Organisasjonskart fra 01.02.2017
- Norturas miljø- og klimapolicy, godkjent 11.10.2016
- Policy for risikostyring Nortura SA
- TEK P04 Utslippskontroll
- TEK P04 R01 Avvik utslipp
- TEK P03 Håndtering av alle avfallstyper
- Driftsinstruks Renseanlegg
  - Arbeidsbeskrivelse
  - Prosedyre for uttak av vannprøver
- Avtale mellom Steinkjer kommune og Gilde Bøndernes Salslag BA vedr. påslipp av avløpsvann til kommunalt avløpsnett, underskrevet 13.10.2015 og 20.10.2005
- Avtale om containerutleie og tømning, 17.11.2009
- Kontrakt om levering av strø, 20.11.2009
- Leieavtale om utstyr for EE-avfall, 01.05.2005
- Faktura for levering av diverse farlig avfall, 27.06.2017
- Prosedyrer fra aktør for sortering av avfall, 20.01.2008
- Avløpsmålinger 2017
- Beredskapsplan for Nortura Steinkjer
- Handlingsplan for industrivern Nortura Steinkjer 2017
- REN A01 Skumrengjøring
- REN P31 Oppstartskontroll Kjeller
- Skjema 2B Risikovurdering av større uønskede hendelser
- Risikovurdering, 2005

10. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Avfallsdeklarerings.no (M421/2015)
- Avviksbehandling: Det er bedre å lære av en feil enn å gjenta den
- Gebyr ved kontroll (TA-2608)
- Kontroll med risiko gir gevinst
- Sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier (M285)
- Substitusjonsplikten (M104)
- Forventninger til industriens utslippskontroll (M-21|2013)
- Har virksomheten din farlig avfall? (M-550|2016)